

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MÜZİK VE GÖSTERİ SANATLARI ALANI
TÜRK HALK OYUNLARI TRABZON YÖRESİ
ERKEK OYUNLARI
KURS PROGRAMI

Ankara, 2017

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI.....	1
PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI.....	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ	1
PROGRAMIN AMAÇLARI	2
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	2
PROGRAMIN KREDİSİ	3
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ.....	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	7
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ	7
BELGELENDİRME.....	8

PROGRAMIN ADI

Türk Halk Oyunları Trabzon Yöresi Erkek Oyunları

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 tarihli ve 14574 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu
2. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı
3. Talim ve Terbiye Kurulu'nun 08.12.2006 Tarih ve 393 sayılı kararı ile kabul edilen, Ortaöğretim Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Ritim Eğitimi ve Dans Dersi Öğretim Programı

PROGRAMIN GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okur-yazar olmak.
2. 8 yaşını tamamlamış olmak
3. Halk oyunları kurs programına katılmasına engel bir sağlık problemi olmamak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Kurs programının uygulanmasında eğiticiler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilirler;

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre, Beden Eğitimi veya Müzik alanları öğretmeni olarak atanmalar, öğretmen bulunmaması durumunda öğretmen olarak atanabilecek nitelikte olanlar,
2. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelge" ile Beden Eğitimi veya Müzik alanlarına kaynak teşkil eden yükseköğretim programları / fakülte mezunları,
3. Beden Eğitimi veya Müzik alanlarına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,
4. Üniversitelerin Konservatuvar alanlarının Halk Oyunları Bölümü mezunu olanlar,
5. Türkiye Halk Oyunları Federasyonu tarafından verilen en az 2. Kademe antrenörlük belgesine sahip olanlar,
6. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı olan Halk Eğitimi Merkezlerinde açılan Yöre Oyunları Öğreticisi kurs programını tamamlamış olanlardan çalıştıracağı yöre oyunuyla ilgili en az 1 yıl eğitim aldığını ya da en az 1 yıl bu yöre oyununu öğretmek amacıyla eğitmenlik/çalıştırıcılık yaptığını belgelendirenler

öğretmen/eğitici olarak görev almalıdır.

Yöre sanatçılarına, yöresel enstrüman çalarak halk oyunlarına eşlik edecek olanlara 5. bölümden itibaren her bir oyun için 2 saat görev verilebilir.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Türk Halk Oyunları Trabzon Yöresi Erkek Oyunları kursunu bitiren bireyin;

1. Halk kültürüne ve halk oyunları öğrenimine değer vermesi,
2. Halk oyunları kavram ve tanımlarını yapması, halk oyunları sınıflandırması ve bölgelere göre halk oyunlarının dağılımını öğrenmesi,
3. Müziğe uygun ritim becerisini kazanması,
4. Sahneleme tekniklerini yöresel ve geleneksel biçimlere uygun olarak gerçekleştirmesi,
5. Halk oyunlarını sahnelerken özellikle stilize dalda önemli olan sahne makyajının öğrenmesi,
6. Tekniğine uygun olarak Trabzon yöresine ait halk oyunlarını yöreye uygun müzik aletleri eşliğinde geleneksel formlara uygun olarak, öğretildiği şekliyle oynaması,
7. Grup çalışmalarının önemini kavrayarak, ekip içinde uyumlu hareket etmesi,
8. Vücutlarının esnekliğini, çevikliğini ve dayanıklılığını artırarak, kontrol ve dikkat yeteneklerini geliştirmesi, amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Halk oyunları, kültürel mirasımızın sonraki kuşaklara aslını koruyarak aktarılmasında büyük önem taşımaktadır. İnsanlar arası sosyal iletişimin sağlanmasında etken bir rolü vardır. Bireylerin bilgi ve becerilerini geliştirmenin yanı sıra güçlü ve geliştirmeye açık yanlarını anlamak ve geliştirmek için uygulanan bir programdır. Halk kültürü terimleri kullanılarak öğrenilen hareketlerin, müzikle birleştirilmesi ve sonuçta gösterilerin hazırlanıp sunulduğu bir sanat dalıdır. Halk oyunları isimlerini bulunduğu coğrafi bölgenin özelliklerinden, oyunu bulan veya kaynak kişisinden almaktadır. Halk oyunları, bireylerin sevincini, üzüntüsünü müzik eşliğinde ifade etme şeklidir. İnsanın hareketle ilgili organlarının çalışmasını ve beyninin gelişmesini sağlamaktadır. Bu kurs programı ile bireyin halk kültürünün

yaşatılmasının öneminin farkında olarak Trabzon yöresi halk oyunlarını oynaması amaçlanmaktadır.

2. Kursun uygulanmasında ağırlıklı olarak bireysel öğrenmeyi destekleyici yöntem ve teknikler uygulanır.
3. Kursun uygulama bölümünde hareketler basitten zora doğru belli bir mantıkla gösterilecektir.
4. Kurs Programı, Millî Eğitim Bakanlığında görevli alan öğretmenleri ve alan uzmanları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır.
5. Programın uygulanmasında ağırlıklı olarak kişiler arası ilişkileri destekleyici yöntem ve teknikler uygulanır.
6. Halk Oyunları kurs programının amaçları ve içeriği yoluyla kursa katılan bireylere aşağıdaki tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Değerler
Saygı
Özgüven
Hoşgörü
Sorumluluk
Yardımlaşma

7. Programın uygulanabilmesi için gerekli materyaller sağlanmalıdır.
8. Bireylerde kişisel öğrenmenin yanı sıra grup birliği ve koordinasyon önemlidir.
9. Eğitimciler, bireylere rehberlik eder, bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir ve bireylerin aktif olması sağlanmalıdır.
10. Trabzon yöresinden örneklerin öğretilmesi sağlanmaktadır.
11. Trabzon yöresinin uygulanması sırasında bireysel veya grup çalışmaları kaydedilmek suretiyle yanlışların giderilmesi sağlanacaktır.
12. Çalışmalar geniş, havadar ve temiz bir ortamda yapılacaktır.
13. Kurs programı sonunda kursiyerler teorik ve/veya uygulamalı sınava tabi tutulacaktır.
14. Program yaygın eğitim kurumlarında veya kurumlarca uygun görülen diğer yerlerde uygulanır.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programında kredilendirme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 4 ders saati uygulanacak şekilde toplam **240** ders saatidir. Sürelerin konulara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konular	Süre (Ders Saati)
Halk oyunları ile ilgili temel tanım ve kavramlar	8
Sahne Makyajı	8
Müzik ve Ritim	12
Sahneleme Teknikleri	12
Trabzon Horon Kurma	20
Trabzon Akçaabat Sallama	20
Trabzon Düz Horon, Yenlik ve Sert (Aşağı Alma)	60
Trabzon Sıksara	20
Trabzon Kozan Gel	20
Trabzon Kozan Gel Sallama	20
Trabzon Sıva Sıva	20
Trabzon Parmak Ucu	20
TOPLAM	240

İÇERİK

1. HALK OYUNLARI İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR

- 1.1. Halk Kültürü, Halk Oyunları, Folklor Halk, Dans ve Halk Dansları, Kavramlarını Tanıma
  - 1.1.1. Folklor, Halk Oyunları ve Halk Dansları Tanımlarının Karşılaştırılması
  - 1.1.2. Halk Oyunlarının Tarihi Gelişimi
  - 1.1.3. Halk Oyunlarının Türkiye’de Gelişimi
- 1.2. Türkiye Ölçeğinde Halk Oyunlarının Sınıflandırılması ve Bölgelere Dağılımı
  - 1.2.1. Türkiye ölçeğinde halk oyunlarını; halay, zeybek, karşılama, hora, kaşık, bar horon türünden sınıflandırma
  - 1.2.2. Sınıflandırılan halk oyunlarının bölgelere dağılımı
- 1.3. Trabzon Yöresi Halk Oyunları Giysilerinin Tanıtımı
  - 1.3.1. Trabzon yöresine ait erkek giysilerinin tanıtımı
  - 1.3.2. Trabzon yöresine ait kadın giysilerinin tanıtımı

2. SAHNE MAKYAJI

- 2.1. Işığa göre makyaj malzemelerinin belirlenmesi
- 2.2. Işığa göre makyaj tekniklerinin uygulanması

3. MÜZİK VE RİTİM

- 3.1. Trabzon Yöresi Halk Oyunları Müziklerinin Tanıtımı
  - 3.1.1. Trabzon yöresinin müziksel özelliklerinin tanıtımı

- 3.2. Trabzon Yöresi Halk Çalgılarının Tanıtımı
  - 3.2.1. Trabzon yöresinde halk oyunlarına eşlik eden yöresel çalgıların tanıtımı
- 3.3. Oyunların usullerinin belirlenmesi
- 3.4. Oyunun ritmi
- 3.5. Ritme uygun sözel sayım
- 3.6. Çırpma, ayak vurma ve çeşitli ritim araçları ile ritim çalışması

4. SAHNELEME TEKNİKLERİ

- 4.1. Koreoloji(Koreografi) alanını tanıma
- 4.2. Yöresel ve geleneksel formları
- 4.3. Geleneksel düzenlemeli formları
- 4.4. Sergileme ve düzenleme çalışmalarının yapılması
  - 4.4.1. Ezgi eşliğinde çalışma
- 4.5. Halk Oyunlarının Kıyafet, Sahne ve Yarışma Kuralları

5. HORON TÜRÜNDEN HALK OYUNLARININ ÖĞRETİMİ

- 5.1. Trabzon Yöresi Halk Oyunlarının Öğretimi
  - 5.1.1. Trabzon Horon Kurmanın Gösterimi
    - 5.1.1.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
    - 5.1.1.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,
    - 5.1.1.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
    - 5.1.1.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
    - 5.1.1.5. Ezgi eşliğinde çalışma
  - 5.1.2. Trabzon Akçaabat Sallama Oyununun Gösterimi
    - 5.1.2.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
    - 5.1.2.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,
    - 5.1.2.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
    - 5.1.2.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
    - 5.1.2.5. Ezgi eşliğinde çalışma
  - 5.1.3. Trabzon Düz Horon, Yenlik ve Sert (Aşağı Alma) Oyunlarının Gösterimi
    - 5.1.3.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
    - 5.1.3.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,

- 5.1.3.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
- 5.1.3.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
- 5.1.3.5. Ezgi eşliğinde çalışma
- 5.1.4. Trabzon Sıksara Oyununun Gösterimi
  - 5.1.4.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
  - 5.1.4.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,
  - 5.1.4.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
  - 5.1.4.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
  - 5.1.4.5. Ezgi eşliğinde çalışma
- 5.1.5. Trabzon Kozan Gel Oyununun Gösterimi
  - 5.1.5.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
  - 5.1.5.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,
  - 5.1.5.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
  - 5.1.5.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
  - 5.1.5.5. Ezgi eşliğinde çalışma
- 5.1.6. Trabzon Kozan Gel Sallama Oyununun Gösterimi
  - 5.1.6.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
  - 5.1.6.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,
  - 5.1.6.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
  - 5.1.6.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
  - 5.1.6.5. Ezgi eşliğinde çalışma
- 5.1.7. Trabzon Sıva Sıva Oyununun Gösterimi
  - 5.1.7.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi
  - 5.1.7.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,
  - 5.1.7.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,
  - 5.1.7.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,
  - 5.1.7.5. Ezgi eşliğinde çalışma

5.1.8. Trabzon Parmak Ucu Oyununun Gösterimi

5.1.8.1. Hareketlerin öğretici tarafından gösterilmesi

5.1.8.2. Hareketi öğrenenlere toplu ve bireysel olarak tekrar ettirilmesi,

5.1.8.3. Hareketin en önemli hatalardan (aksamalardan) başlayarak sırayla düzeltilmesi,

5.1.8.4. Oynayanların hareketlerinin toplu ve bireysel olarak kaydedilmesi, oynatılarak yanlışlarının gösterilmesi, düzeltilmesi ve pekiştirilmesi,

5.1.8.5. Ezgi eşliğinde çalışma

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

1. Değerlendirme, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre;

- Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetler,
- Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar,
- Kursiyere kurs sonunda uygulanan yazılı sınavlar,

100 puan üzerinden yapılır.

2. Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.

3. Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

1. Ders kitabı olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayınlamış olduğu materyaller kullanılmalıdır.

2. Programın uygulama sürecinde; kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri ve kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/öğretici tarafından hazırlanan ders notlarından yararlanılabilir.

3. Programın uygulanabilmesi için Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı standart donanımları ve programın gerektirdiği diğer donanımlar kullanılacaktır.

Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Trabzon yöresine ait oyun içeriği ve kıyafetlerle ilgili animasyonlar ve görseller,

- Yöresel kadın ve erkek sahne kıyafetleri, akıllı tahta, bilgisayar, yöresel olarak kullanılan sazlar; davul, zurna, kemençe, bağlama, kaval, kabak kemane, klarnet, darbuka.
- Ayrıca stilize tarzda performans sergilerken kullanılacak ve yöreye uyum sağlayabilecek batı ve Türk sazları

BELGELENDİRME

Kursu başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi düzenlenir.